

[Axel Dam.]

afskaffer Nødens Aarsag en Gang i Fremtiden. Saadanne Understøttelser kan vi altsaa naturligtvis ikke stemme imod, naar vi mener, at Nøden er stor, og at den for en stor Del skyldes Forurettelse mod de Samfundsklasser, der lider Nød. Naar vi direkte har stemt for saadanne Love, skønt vi kun høster Utak derfor saavel fra Modstandere som fra enkelte af vore egne, som deri ser et Brud paa de rene Linier, er det, fordi vor Kærlighed til de rene Linier ikke er af den Art, at vi sætter Ideerne som Nr. 1 og Menneskene som Nr. 2. Ideerne er til for Menneskenes Skyld, ikke omvendt. Vi ønsker og haaber, at Menneskene skal faa retfærdigere og lykkeligere Forhold at leve under, og vi mener, at vore Ideers Virkeliggørelse vil være et Middel dertil, men jeg tror, man gør disse Ideer en Bjørnetjeneste, hvis man af Kærlighed til Ideerne vil hindre nødlidende Mennesker i at faa en øjeblikkelig Hjælp; det vil neppe styrke Tilliden til Ideerne hos de Mennesker, som netop vil komme til at nyde den største Forbedring i deres Livsvilkaar, hvis Ideerne bliver virkeliggjort.

Den anden Slags Tilskud vi ikke vil afskaffe under de nuværende Forhold, er Tilskud til saadanne private Institutioner, som supplerer tilsvarende Statsinstitutioners Arbejde, saasom Skoler, der aflaster det offentlige Skolevæsen for en Mængde Elever, der ellers vilde nødvendiggøre en stor og kostbar Udvidelse af det offentlige Skolevæsen. Vi kræver ikke, at Privatskolen skal have Tilskud; det, vi kræver under de nuværende Forhold, er, at Staten ikke gennem Dumpingkonkurrence afliver private Virksomheder, som Folk sætter Pris paa. Fuld økonomisk Ligestilling for dem, der foretrækker Privatskolen, og dem, der foretrækker Statskolen, naas kun gennem Systemet flydende Skolepenge, som i hvert Fald Partiet Venstre maa kunne se paa med venlige Øjne, bl. a. fordi Socialdemokratiet, som Venstre giver sig ud for at bekæmpe, ikke kan tænkes at ville gaa med dertil. Helt anderledes forholder det sig med Tilskud til Sukkerroedyrkning, Gedeavl, Kaninavl og Biavl eller til Undervisning i Frisørkunst, Staten driver ikke Konkurrence med disse Erhverv og skylder dem efter vor Mening ikke andet end at lade være med at genere dem med urimelige Skatter. Det samme gælder Tilskud til Kunstnere af enhver Art. De Drøftelser, der i Rigsdagen har været ført om Fordeelingen af disse personlige Tilskud, viser til fulde, at Smag og Behag er saa forskellige, at det er ganske urimeligt at uddele Gaver

paa Almenhedens, det vil sige paa hele Folkets Vegne. Naar vi er gaaet imod et Tilskud til Privatteatre, skønt vi har et Statsteater, skyldes denne tilsyneladende Inkonsekvens, at det kongelige Teater har lidt under en saa slet økonomisk Ledelse, at det nærmest vilde være en daarlig Vittighed gennem Statstilskud at sætte Privatteatre i Stand til at udfolde en lignende ødsel Administration.

Endelig er der foruden de nævnte to Slags et tredje Hensyn, vi har taget ved Fremsættelsen af vore Ændringsforslag til Finansloven, nemlig Hensynet til, hvad der er budgetteret paa Finansloven i Henhold til bestaaende Love, især naar ogsaa Beløbs Størrelse er fikseret i Henhold til de paagældende Love. Noget andet er det med de løse Bevillinger, der kan vedtages eller forkastes uden Krænkelse af bestaaende Love eller Bestemmelser. Ude i Landet har Tilsøringen af denne Forskel spillet en stor Rolle i Angrebene paa os, ja, fra et æret Medlem af dette høje Ting er jeg endogsaa blevet Genstand for Belæring om, at alle Bevillinger er nøjagtig lige lovlige — „kan De ikke, eller vil De ikke indse dette?“ — lød den faderlige Tilrettevisning til mig. Ja, selvfølgelig er alle Bevillinger lige lovlige i det Øjeblik, de er vedtaget, men vi har heller aldrig hævdet, at vedtagne Bevillinger ikke skulde udbetales. Derimod hævder vi rigtignok, at en foreslaaet Bevilling endnu ikke er lovlig, men først bliver det gennem Afstemninger og Vedtagelser. Der er derfor intet som helst inkonsekvent i at stemme mod løse Bevillinger, som kommer til Afstemning i Salen, og undlade at stemme mod de Bevillinger, som ikke kommer til særskilt Afstemning, fordi de opføres i Medfør af bestaaende Love, som først maatte ændres, hvis man skulde stryge dem paa Finansloven.

Til Slutning skal jeg kun bemærke, foranlediget ved en Udtalelse til det ærede Medlem Hr. Geert-Jørgensen, at vi, hvis vi fisker efter Vælgerstemmer, hvad alle Partier gør, i hvert Fald ikke bruger Løfter om Statsgaver til Pumpelag, til Sukkerroedyrkere eller til Aarhus Teater som Madning paa Fiskekrogen. Jeg beder de ærede Medlemmer, der anser Loyalitet for ønskelig, betænke, hvilken begunstiget Stilling et gammelt Parti altid har overfor nye opdukkende, da Mennesker af alle Partier jo er særdeles konservative, hvad Fastholdelsen af et en Gang valgt politisk Stade angaar. De Argumenter, der i sin Tid under Kampen om Kvindernes politiske Ligestilling toges alvorligt op til Gendrivelse,